

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Департамент освіти Сумської обласної державної адміністрації
Інститут педагогіки НАПН України
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України
Українська асоціація дослідників освіти

**ОСВІТА ДЛЯ ХХІ СТОЛІТТЯ: ВИКЛИКИ, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

**EDUCATION FOR THE 21st CENTURY: CHALLENGES, PROBLEMS,
PROSPECTS**

Матеріали V Міжнародної
науково-практичної конференції

26 грудня 2023 року

Суми
Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка
2024

пацієнта», «Знайомство із закордонним колегою» та ін. сильно впливає на емоційну сферу учасників, сприяє усвідомленню студентами власної позиції у навчанні у зв'язку з майбутньою трудовою діяльністю. Будучи спонукачем пізнавального інтересу, емоційність сприяє розвитку мотивації досягнення та спілкування. У грі здійснюється також зворотний зв'язок як необхідний компонент самоконтролю та рефлексії.

Практика показує, що в медичному університеті міждисциплінарна узгодженість та інтерактивні методи значно активізують форми навчальної діяльності, оскільки сприяють залученню більшості студентів до спільної діяльності з досягнення поставлених цілей, появі позитивного емоційного стану від пізнавального спілкування, зниженню рівня тривожності на занятті і в самостійній роботі, активізації мотиваційного компоненту вивчення іноземної мови.

ЛІТЕРАТУРА

Організація освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання у 2020/2021 навчальному році: методичні рекомендації (2020). Миколаїв: ОІППО.
Innovating Pedagogy 2022: Open University Innovation Report 10 (2022). Retrieved from: <https://oro.open.ac.uk/>.

Євгенія Дмитерко

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СЕРЕД СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ УКРАЇНИ

Розвиток цифрової компетентності у сучасних студентів виступає як ключовий етап та одна з перспектив для досягнення майбутнього успіху в професійній сфері. Створення високоякісного цифрового продукту, його обслуговування, взаємодія з іншими зацікавленими сторонами та забезпечення безпеки в цифровому середовищі є основними навичками для особистості XXI століття. Розвиток цифрової компетентності визнається як одне з ключових завдань освіти, спрямоване на підготовку фахівців, готових до змін та швидкої адаптації до нових викликів (Наливайко та ін., 2022). Додамо, що розвиток цифрової компетентності не лише визнається вченими, але й стає невіддільною частиною стратегії освіти, спрямованою на формування гнучких, технологічно освічених фахівців, готових адаптуватися до змін та постійно вдосконалювати свої навички.

Так, у документі 2021 р. «Опис рамки цифрової компетентності для громадян України» зазначено, що розвиток цифрових технологій відчиняє перед Україною нові можливості для економічного зростання та підвищення рівня життя громадян. Використання цих можливостей стає важливим завданням для українського суспільства та представляє серйозний виклик. Поява інноваційних цифрових технологій вимагає

вирішення ряду завдань, що мають позитивний вплив на економіку, бізнес, суспільство та загальний розвиток країни (Міністерство цифрової..., 2021). Загалом, це відображає свідомість українського суспільства щодо необхідності адаптації до цифрових трендів та активного використання цих можливостей для подальшого розвитку країни.

Представлення проєкту «Рамки цифрових компетентностей працівників сфери охорони здоров'я» у квітні 2023 р. відзначає важливий етап в удосконаленні сфери медичної допомоги в Україні. Цей проєкт визначає важливі аспекти цифрових навичок та знань, які необхідні для ефективної роботи фахівців у галузі охорони здоров'я в умовах сучасних технологій та цифрової трансформації. Детальний розгляд обсягу знань, навичок та умінь у межах цього проєкту свідчить про серйозний науковий та практичний підхід, спрямований на визначення ключових аспектів, що сприятимуть успішній інтеграції інформаційних технологій у медичній сфері країни. Це ініціатива, яка відображає необхідність готовності медичних працівників до використання цифрових рішень у своїй роботі, що, безумовно, сприятиме підвищенню якості та ефективності надання медичних послуг в Україні (Міністерство охорони..., 2023). Представлений проєкт має на меті націлити заклади вищої медичної освіти на перегляд та адаптацію своїх навчальних планів. Це спрямовано на впровадження актуальних цифрових компетентностей серед майбутніх фахівців у галузі охорони здоров'я – на етапі отримання додипломної та післядипломної освіти. Це сприятиме підготовці студентів до викликів, пов'язаних з цифровою трансформацією в галузі охорони здоров'я. Такий підхід важливий для забезпечення актуальності освіти у сфері медицини та врахування сучасних тенденцій у використанні інформаційних технологій у медичній практиці.

Т. Бублій зі співавторами вказує на те, що зараз (у 20-ті рр. ХХІ ст. – Є. Д.) важливо готувати майбутніх науковців, педагогів і керівників до роботи в нових умовах, щоб вони могли використовувати широкий спектр можливостей інноваційних цифрових технологій. Також є необхідність навчити їх творчого та критичного використання цих цифрових технологій (Бублій та ін., 2022).

Одними з інструментів розвитку цифрової компетентності серед студентів медичних університетів України є технології інтелектуального типу (smart-технології). М. Грищук зі співавторами констатують, що у медичній освіті це – інноваційні технології та розумні пристрої, які покращують процес навчання студентів-медиків і підвищують ефективність медичної практики. Smart-технології в медичній освіті дозволяють підняти якість навчання і забезпечити високий рівень підготовки майбутніх медичних фахівців, що зможуть надавати якісну та

безпечну медичну допомогу пацієнтам. Однак, варто відзначити, що без своєчасного засвоєння та використання цифрових компетентностей, такі технології перешкоджають цьому процесу (Грищук та ін., 2023).

Отже, розвиток цифрової компетентності серед сучасних студентів визнається ключовим етапом для успіху в професійній сфері та є стратегічним напрямком освіти. Створення цифрового продукту, взаємодія в цифровому середовищі та забезпечення безпеки – основні навички особистості XXI ст. Державні ініціативи свідчать про стратегічну спрямованість освіти на розвиток цифрових компетентностей для адаптації до сучасних викликів та використання можливостей цифрової епохи.

ЛІТЕРАТУРА

- Бублій, Т. Д., Костиренко, О. П., Ганчо, О. В. Чумак, Ю. В. (2022). Розвиток цифрової компетентності викладачів в медичному університеті. *Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії*, 22, 3–4 (79–80), 180–183.
- Грищук, М. І., Висоцький, А. А., Дмитрієнко, О. О. (2023). Smart-технології в професійній діяльності майбутнього медика: цифрова грамотність, цифрова компетентність. *Академічні візії*, (18). Режим доступу <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/292>
- Міністерство охорони здоров'я України. (2023). МОЗ розвиває цифрові компетентності серед медичних працівників. Режим доступу <https://moz.gov.ua/article/news/moz-rozvivae-cifrovi-kompetentnosti-sered-medichnih-pracivnikiv>
- Міністерство цифрової трансформації України. (2021). Опис рамки цифрової компетентності для громадян України. Режим доступу https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/news_post/2021/3/mintsifra-oprilyudnyue-ramku-tsifrovoi-kompetentnosti-dlya-gromadyan
- Наливайко, О. О., Прокопенко, А. І., Кабусь, Н. Д., Хатунцева, С. М., Жукова, О. А., Наливайко, Н. А. (2022). Проектно-цифрова діяльність як засіб формування цифрової компетентності студентів гуманітарних спеціальностей. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 87(1), 218–235.

Олена Кириєнко

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

В умовах сьогодення в Україні відбувається перегляд пріоритетів у системі професійної підготовки вчителя, а педагогічна наука веде пошуки нових підходів до навчання, котрі б забезпечували не лише високу теоретичну і практично підготовку, а й сприяли б орієнтації освітнього процесу на особистість здобувача, створенню сприятливих умов для досягнення кожним студентом можливого і необхідного для нього рівня знань (Малишкіна, Єгоров, Лохмачьов, 2010). З огляду на це українська

Певнев Ярослав. Структура підготовки фахівців медичної галузі в університетах США.....	55
Порада Оксана. Лідерство в освіті: виклики та ефективність.....	56
Потапенко Анна. Поняття позашкільної освіти в науковому дискурсі країн ЄС....	58
Ришкова Анна. Ефективний шкільний лідер: американський досвід.....	59
Рудницький Євген. Комп'ютерні науки в США: магістратура, інновації та взаємодія з індустрією	60
Сбруєва Аліна. Актуальні тенденції інтернаціоналізації професійної освіти та навчання в Європейському Союзі	63
Тао Є. Інтеркультурна толерантність як засіб прийняття різноманітності та вимога сучасності	65
Ткаченко Наталія. Парадигма «індустрія 5.0» як передумова формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів»	67
Товстуха Костянтин. Професійна підготовка фахівців з міжнародного права в закладах вищої освіти: досвід Мальти	69
Товстуха Сергій. Особливості професійної підготовки фахівців садово-паркового господарства: досвід ЄС.....	70
Трухачова Світлана. Виклики глобального світу та роль міжнародної освіти в контексті XXI століття.....	72
Чжан Ліпін. Інноваційні підходи в підготовці майбутніх учителів образотворчого мистецтва в Європейському Союзі	74
Чернякова Жанна. Інституційні трансформації вищої освіти для досягнення цілей сталого розвитку.	75
Чистякова Ірина. Підготовка педагогічних кадрів у контексті змін освітніх парадигм.....	77
Швидкий Кирило. Кращі європейські практики інженерної освіти.....	79
Шестакова Світлана. Роль інноваційно-інтерактивних технологій у підготовці фахівців для закладів вищої освіти	81

ДИСКУСІЙНА ПЛАТФОРМА 2. ВИКЛИКИ ДЛЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Anar Stasyuk. Analysis of Studies on the Relationship between Self-Esteem, Anxiety and Depression in students	83
Бигар Ганна. Використання релаксаційних засобів з метою формування здоров'язберезувальної поведінки молодших школярів.....	86
Бондаренко Руслан. Особливості розвитку лідерських якостей у підлітковому віці.....	89
Vertel Anton. Classification of child development stages in psychoanalytic pedagogy (based on the concept of Karl Abraham)	90
Vertel Vladyslav. Programs of ecological and naturalistic work implemented in the out-of-school education institutions.....	92
Волкова Галина. Іноземна мова як компонент та засіб професійної підготовки сучасного лікаря	94
Дмитерко Євгенія. Розвиток цифрової компетентності серед студентів медичних університетів України	96
Кириєнко Олена. Формування професійної компетентності майбутніх учителів біології в умовах дистанційного навчання: проблеми та перспективи.....	98
Колишкіна Алла. Педагогічні умови виховання ціннісного ставлення молодших школярів до природи	100